

Czwartek, 25 listopada 2020 r.

P9_TA(2020)0318

Dążenie do bardziej zrównoważonego jednolitego rynku dla przedsiębiorstw i konsumentów

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 25 listopada 2020 r. w sprawie dążenia do bardziej zrównoważonego jednolitego rynku dla przedsiębiorstw i konsumentów (2020/2021(INI))

(2021/C 425/03)

Parlament Europejski,

- uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE), w szczególności jego art. 114,
- uwzględniając art. 169, 191, 192 i 193 TFUE,
- uwzględniając dyrektywę 2005/29/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 11 maja 2005 r. dotyczącą nieuczciwych praktyk handlowych stosowanych przez przedsiębiorstwa wobec konsumentów na rynku wewnętrznym ⁽¹⁾,
- uwzględniając dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/83/UE z dnia 25 października 2011 r. w sprawie praw konsumentów ⁽²⁾,
- uwzględniając dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/771 z dnia 20 maja 2019 r. w sprawie niektórych aspektów umów sprzedaży towarów ⁽³⁾,
- uwzględniając wniosek z dnia 7 czerwca 2018 r. dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiającego program na rzecz jednolitego rynku, konkurencyjności przedsiębiorstw, w tym małych i średnich przedsiębiorstw, oraz statystyk europejskich (COM(2018)0441),
- uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1020 z dnia 20 czerwca 2019 r. w sprawie nadzoru rynku i zgodności produktów ⁽⁴⁾,
- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 11 grudnia 2019 r. zatytułowany „Europejski Zielony Ład” (COM(2019)0640),
- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 19 lutego 2020 r. zatytułowany „Europejska strategia w zakresie danych” (COM(2020)0066),
- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 11 marca 2020 r. zatytułowany „Nowy plan działania UE dotyczący gospodarki o obiegu zamkniętym na rzecz czystszej i bardziej konkurencyjnej Europy” (COM(2020)0098),
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 4 lipca 2017 r. w sprawie dłuższego cyklu życia produktów: korzyści dla konsumentów i przedsiębiorstw ⁽⁵⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 13 września 2018 r. w sprawie wdrażania pakietu dotyczącego gospodarki o obiegu zamkniętym: warianty podejścia do interakcji między przepisami w zakresie chemikaliów, produktów i odpadów ⁽⁶⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 15 stycznia 2020 r. w sprawie Europejskiego Zielonego Ładu ⁽⁷⁾,
- uwzględniając publikację Komisji z października 2018 r. zatytułowaną „Behavioural Study on Consumers’ Engagement in the Circular Economy” [Badanie behawioralne dotyczące zaangażowania konsumentów w gospodarkę o obiegu zamkniętym],

⁽¹⁾ Dz.U. L 149 z 11.6.2005, s. 22.

⁽²⁾ Dz.U. L 304 z 22.11.2011, s. 64.

⁽³⁾ Dz.U. L 136 z 22.5.2019, s. 28.

⁽⁴⁾ Dz.U. L 169 z 25.6.2019, s. 1.

⁽⁵⁾ Dz.U. C 334 z 19.9.2018, s. 60.

⁽⁶⁾ Dz.U. C 433 z 23.12.2019, s. 146.

⁽⁷⁾ Teksty przyjęte, P9_TA(2020)0005.

Czwartek, 25 listopada 2020 r.

- uwzględniając sprawozdanie Wspólnego Centrum Badawczego z 2019 r. zatytułowane „Analysis and development of a scoring system for repair and upgrade of products” [Analiza i rozwój systemu punktowego do celów naprawy i modernizacji produktów],
 - uwzględniając sprawozdanie Europejskiej Agencji Środowiska z dnia 4 grudnia 2019 r. zatytułowane „Środowisko Europy 2020 – stan i prognozy”,
 - uwzględniając badanie przygotowane w marcu 2020 r. na zlecenie Komisji Rynku Wewnętrznego i Ochrony Konsumentów Parlamentu zatytułowane „Promoting product longevity” [Promowanie trwałości produktu],
 - uwzględniając szczegółową analizę przygotowaną w kwietniu 2020 r. na zlecenie Komisji Rynku Wewnętrznego i Ochrony Konsumentów Parlamentu zatytułowaną „Sustainable Consumption and Consumer Protection Legislation” [Przepisy dotyczące zrównoważonej konsumpcji i ochrony konsumentów],
 - uwzględniając sprawozdanie Europejskiej Organizacji Konsumentów z dnia 18 sierpnia 2015 r. pt. „Durable goods: More sustainable products, better consumer rights – Consumer expectations from the EU’s resource efficiency and circular economy agenda” [Trwałe produkty: bardziej zrównoważone produkty a większe prawa konsumentów – Oczekiwania konsumentów dotyczące unijnego programu działania w dziedzinie zasobooszczędności i gospodarki o obiegu zamkniętym],
 - uwzględniając art. 54 Regulaminu,
 - uwzględniając opinię Komisji Ochrony Środowiska Naturalnego, Zdrowia Publicznego i Bezpieczeństwa Żywności,
 - uwzględniając sprawozdanie Komisji Rynku Wewnętrznego i Ochrony Konsumentów (A9-0209/2020),
- A. mając na uwadze, że w związku z rosnącym niedoborem zasobów naturalnych i coraz większą ilością odpadów konieczne jest ustalenie zrównoważonych wzorców produkcji i konsumpcji uwzględniających ograniczenia planety, przy czym priorytetowo należy traktować bardziej efektywne i zrównoważone wykorzystanie naszych zasobów;
- B. mając na uwadze, że kryzys wywołany pandemią COVID-19 pokazał potrzebę stworzenia nowych i bardziej odpornych modeli biznesowych oraz wspierania europejskich przedsiębiorstw, zwłaszcza małych i średnich przedsiębiorstw (MŚP), mikroprzedsiębiorstw i osób pracujących na własny rachunek;
- C. mając na uwadze, że zrównoważony jednolity rynek musi odzwierciedlać apel Parlamentu ⁽⁸⁾ o przyjęcie ambitnego Europejskiego Zielonego Ładu; mając na uwadze, że w związku z tym konieczne jest opracowanie strategii opartej na badaniach naukowych w celu zwiększenia trwałości, przydatności do ponownego użycia, możliwości ulepszenia i naprawy produktów; mając na uwadze, że strategia ta powinna tworzyć miejsca pracy, wzrost i możliwości innowacji dla przedsiębiorstw europejskich, wspierać ich konkurencyjność w skali globalnej oraz zapewniać wysoki poziom ochrony konsumentów;
- D. mając na uwadze, że wspólna i kompleksowa strategia nie oznacza uniwersalnego podejścia; mając na uwadze, że bardziej odpowiednie byłoby zróżnicowane podejście oparte na specyfice każdej kategorii produktów i sektora, a także na rozwoju rynku i technologii; mając na uwadze, że skuteczne wdrożenie i egzekwowanie istniejących zasad ma podstawowe znaczenie dla dobrze funkcjonującego i zrównoważonego jednolitego rynku;
- E. mając na uwadze, że konieczne jest uruchomienie wystarczających środków finansowych za pośrednictwem programów finansowych, takich jak Program na rzecz jednolitego rynku, z myślą o przejściu na neutralność klimatyczną i gospodarkę o obiegu zamkniętym, w celu sfinansowania badań i rozwoju w dziedzinie zrównoważonych produktów, a także kampanii informacyjnych skierowanych do przedsiębiorstw i konsumentów;
- F. mając na uwadze, że według badania behawioralnego Komisji z 2018 r. konsumenci są gotowi do zaangażowania się w proces gospodarki o obiegu zamkniętym i są trzykrotnie bardziej skłonni do zakupu produktu, jeżeli jest on oznaczony jako trwalszy i łatwiejszy do naprawy, jednak nadal istnieją przeszkody, w tym asymetria informacji; mając na uwadze, że jasne, wiarygodne i przejrzyste informacje na temat właściwości produktu, w tym na temat przewidywanej żywotności i możliwości naprawy, są potrzebne dla zwiększenia świadomości konsumentów i uczciwej konkurencji między przedsiębiorstwami; mając na uwadze, że należy zatem udoskonalić istniejące informacje, unikając jednocześnie ich nadmiaru;

⁽⁸⁾ Teksty przyjęte, P9_TA(2020)0005.

Czwartek, 25 listopada 2020 r.

- G. mając na uwadze, że cykl życia i starzenie się produktu zależą od różnych naturalnych lub sztucznych czynników, takich jak skład produktu, jego funkcjonalność, koszty naprawy, wzorce konsumpcji i użytkowanie; mając na uwadze, że przewidywana żywotność produktu musi być mierzona na podstawie obiektywnych testów i kryteriów odzwierciedlających rzeczywiste warunki użytkowania oraz musi być określona przed wprowadzeniem produktu do obrotu;
- H. mając na uwadze, że dyrektywa (UE) 2019/771 ma zostać poddana przeglądowi do 2024 r.; mając na uwadze, że w ramach przygotowań do tego przeglądu należy ocenić szereg środków mających na celu stworzenie odpowiednich warunków dla zwiększenia trwałości produktów i zapewnienia wysokiego poziomu ochrony konsumentów, a także konkurencyjnego otoczenia biznesowego; mając na uwadze, że dwuletni okres gwarancji prawnej może nie być odpowiedni dla wszystkich kategorii produktów o dłuższej przewidywanej żywotności;
- I. mając na uwadze, że w poprzedniej rezolucji ⁽⁹⁾ Parlament Europejski wezwał do podjęcia środków mających na celu rozwiązanie problemu planowanego postarzenia towarów i oprogramowania, w tym do opracowania wspólnej definicji testów i wykrywania problematycznych praktyk; mając na uwadze, że istnieje potrzeba opracowania wspólnej strategii na rzecz jednolitego rynku oraz zapewnienia pewności prawnej i zaufania zarówno dla przedsiębiorstw, jak i konsumentów;
- J. mając na uwadze, że cykl życia oprogramowania ma kluczowe znaczenie dla cyklu życia urządzeń elektronicznych; mając na uwadze, że nośniki cyfrowe starzeją się coraz szybciej, dlatego musi istnieć możliwość dostosowywania urządzeń elektronicznych, by zachowały one konkurencyjność na rynku ⁽¹⁰⁾;
- K. mając na uwadze, że 79 % obywateli UE uważa, że od producentów należy wymagać, by ułatwiali naprawę urządzeń cyfrowych lub wymianę poszczególnych części ⁽¹¹⁾ mając na uwadze, że produkty wysokiej jakości zwiększają konkurencyjność europejskich przedsiębiorstw;
- L. mając na uwadze, że badanie przeprowadzone w grudniu 2015 r. ⁽¹²⁾ wykazało, iż 59 % konsumentów nie wie, że okres gwarancji prawnej w UE wynosi co najmniej dwa lata; mając na uwadze, że można poprawić stan wiedzy konsumentów o istniejącym wysokim poziomie praw dotyczących gwarancji prawnej, a taka poprawa przyczyniłaby się do bardziej zrównoważonego używania dóbr;
- M. mając na uwadze, że rozwój handlu elektronicznego stworzył potrzebę lepszej kontroli zgodności dóbr i usług pochodzących z państw trzecich z unijnymi normami środowiskowymi i bezpieczeństwa, a także z prawami konsumentów;
- N. mając na uwadze, że zrównoważony jednolity rynek wymaga skutecznego nadzoru rynkowego w celu zapewnienia właściwego egzekwowania tych przepisów, w którym kluczową rolę odgrywają organy nadzoru rynku i organy celne;
- O. mając na uwadze, że wspieranie rynku napraw i ponownego użycia oraz zwiększenie zaufania do rynku towarów używanych może stanowić źródło możliwości gospodarczych i społecznych, tworzyć miejsca pracy, a w określonych okolicznościach napędzać konkurencyjność przemysłu; mając na uwadze, że w niektórych przypadkach skorzystanie z naprawy uniemożliwiają konsumentom przeszkody takie jak brak dostępu do części zamiennych, brak standaryzacji i interoperacyjności oraz niedostępność usług naprawczych; mając na uwadze, że ma to negatywny wpływ na sektor napraw;
- P. mając na uwadze, że jak wynika z badania Eurobarometr ⁽¹³⁾, 77 % obywateli UE wolałoby naprawiać swoje urządzenia zamiast je wymieniać; mając na uwadze, że przedsiębiorstwa naprawcze mogą być źródłem lokalnych miejsc pracy i specjalistycznej wiedzy fachowej w Europie;

⁽⁹⁾ Dz.U. C 334 z 19.9.2018, s. 60.

⁽¹⁰⁾ Dz.U. C 334 z 19.9.2018, s. 60, motyw S.

⁽¹¹⁾ Specjalne badanie Eurobarometr nr 503 z grudnia 2019 r. pt. „Attitudes towards the impact of digitalisation on daily lives” [Postawy wobec wpływu cyfryzacji na życie codzienne].

⁽¹²⁾ Badanie przeprowadzone na zlecenie Komisji w grudniu 2015 r., zatytułowane „Consumer market study on the functioning of legal and commercial guarantees for consumers in the EU” [Badanie rynku konsumentów dotyczące funkcjonowania gwarancji prawnych i handlowych dla konsumentów w UE].

⁽¹³⁾ Badanie Eurobarometr Flash nr 388 z czerwca 2014 r. pt. „Attitudes of Europeans towards waste management and resource efficiency” [Postawy Europejczyków wobec gospodarki odpadami i efektywnego gospodarowania zasobami].

Czwartek, 25 listopada 2020 r.

- Q. mając na uwadze, że przedłużanie żywotności typu produktu, który podlega procesowi znacznej poprawy efektywności środowiskowej, może opóźnić rozpowszechnienie tych poprawionych produktów, a zatem nie powinno skutkować opóźnieniami we wprowadzaniu innowacyjnych technologii, które mogłyby prowadzić do znacznych korzyści dla środowiska;
- R. mając na uwadze, że postępująca cyfryzacja zapewnia naszym społeczeństwom nowe kanały informacji i pomaga w utworzeniu zrównoważonego rynku opartego na odpowiedzialności, przejrzystości, wymianie informacji i bardziej wydajnym korzystaniu z zasobów;
- S. mając na uwadze, że platformy internetowe mogą w większym stopniu wywiązywać się z obowiązku zapewniania konsumentom wiarygodnych informacji na temat oferowanych przez nie produktów i usług;
- T. mając na uwadze, że sektor cyfrowy przyczynia się do innowacji i wspierania zrównoważonej gospodarki; mając na uwadze, że należy zająć się wpływem jego infrastruktury na środowisko pod kątem zużycia energii i zasobów; mając na uwadze, że bardziej zrównoważone sposoby pakowania i dostawy mają zasadnicze znaczenie dla stworzenia gospodarki o obiegu zamkniętym;
- U. mając na uwadze, że ekologiczne i zrównoważone zamówienia publiczne są strategicznym narzędziem, które może zostać wykorzystane do tego, aby wraz z innymi ważnymi strategiami politycznymi przyczynić się do przemian w europejskim przemyśle oraz do wzmocnienia jego odporności i otwartej autonomii strategicznej; mając na uwadze, że strategiczne wykorzystanie zrównoważonych zamówień publicznych może przynieść korzyści zarówno przedsiębiorstwom, jak i konsumentom poprzez zwiększenie popytu i podaży na zrównoważone towary oraz uczynienie tych produktów opłacalnymi i atrakcyjnymi dla konsumentów;
- V. mając na uwadze, że istnieje potrzeba zajęcia się wprowadzającymi w błąd twierdzeniami dotyczącymi ekologiczności oraz pseudoekologicznym marketingiem za pomocą skutecznych metodologii, w tym sposobów uzasadniania takich twierdzeń;
- W. mając na uwadze, że reklama ma wpływ na poziomy i wzorce konsumpcji; mając na uwadze, że reklama może pomagać przedsiębiorstwom i konsumentom w podejmowaniu świadomych i zrównoważonych wyborów;
1. z zadowoleniem przyjmuje nowy plan działania Komisji dotyczący gospodarki o obiegu zamkniętym oraz wyrażoną przez nią wolę promowania trwałych produktów, łatwiejszych do ponownego użycia, naprawy i recyklingu przy jednoczesnym wspieraniu konsumentów w tej transformacji;
 2. podkreśla, że każda zrównoważona strategia na rzecz jednolitego rynku powinna łączyć w sprawliwy, zrównoważony i proporcjonalny sposób zasady zrównoważonego rozwoju, ochrony konsumentów i społecznej gospodarki rynkowej o wysokiej konkurencyjności; podkreśla, że wszelkie potencjalne środki regulacyjne powinny opierać się na tych zasadach, być efektywne pod względem kosztów środowiskowych i korzystne zarówno dla przedsiębiorstw, jak i dla konsumentów, tak aby mogły one objąć transformację ekologiczną w ramach rynku wewnętrznego; podkreśla, że środki regulacyjne powinny tworzyć przewagę konkurencyjną dla europejskich przedsiębiorstw, nie powinny nakładać na nie nieproporcjonalnie dużych obciążeń finansowych, a także powinny pobudzać innowacje, zachęcać do inwestowania w zrównoważone technologie oraz wzmacniać konkurencyjność Europy, a ostatecznie także ochronę konsumentów; zwraca uwagę, że wszystkim przewidywanym środkom regulacyjnym powinny towarzyszyć oceny skutków i zawsze powinny one uwzględniać rozwój rynku i potrzeby konsumentów;
 3. wzywa Komisję do wykazania się silnymi ambicjami politycznymi przy opracowywaniu, przyjmowaniu i wdrażaniu odpowiednich przyszłych wniosków, takich jak inicjatywa na rzecz „umożliwienia konsumentom zielonej transformacji” oraz inicjatywa na rzecz zrównoważonej polityki produktowej, które powinny być w pełni zgodne z celami UE w zakresie klimatu i innymi celami środowiskowymi, tak aby poprawić okrągłość łańcuchów wartości, efektywne gospodarowanie zasobami i absorpcję surowców wtórnych, zminimalizować wytwarzanie odpadów i osiągnąć wolną od substancji toksycznych gospodarkę o obiegu zamkniętym; podkreśla znaczenie terminowego wdrażania i przestrzegania istniejących obowiązków i standardów; wzywa Komisję, by nie odkładała ich wciąż na później;
 4. podkreśla, że dobrze funkcjonujący jednolity rynek jest potężnym narzędziem transformacji ekologicznej i cyfrowej w UE, w tym w odniesieniu do jej roli w zglobalizowanej gospodarce; podkreśla, że urzeczywistnienie i pogłębienie jednolitego rynku, w tym poprzez skuteczne egzekwowanie istniejącego prawodawstwa oraz zajęcie się pozostałymi nieuzasadnionymi i nieproporcjonalnymi barierami, jest warunkiem wstępnym osiągnięcia bardziej zrównoważonej produkcji i konsumpcji w UE; apeluje o przejrzyste rządzenie rynkiem wewnętrznym wraz ze skuteczniejszym i ulepszonym monitorowaniem; uważa, że ramy prawne dla bardziej zrównoważonego jednolitego rynku powinny sprzyjać innowacjom i rozwojowi zrównoważonych technologii, zachęcać przedsiębiorstwa do przechodzenia na bardziej zrównoważone modele biznesowe, a tym samym przyczynić się do trwałego ożywienia gospodarczego;

Czwartek, 25 listopada 2020 r.

5. zwraca uwagę, że zrównoważona konsumpcja idzie w parze ze zrównoważoną produkcją i że podmioty gospodarcze należy zachęcać do uwzględniania trwałości produktów i usług już na etapie projektowania oraz podczas wprowadzania ich do obrotu lub świadczenia ich na rynku wewnętrznym, tak aby zapewnić konsumentom bezpieczny, zrównoważony, efektywny kosztowo i atrakcyjny wybór; zwraca się do Komisji o zaproponowanie środków, w których rozróżnia się kategorie produktów i sektory o znacznym wpływie na środowisko naturalne i które poprawią trwałość produktów, w tym ich szacowaną długość życia, przydatność do ponownego użycia, możliwość ulepszenia, naprawy i zdolności do recyklingu;

Prawa konsumentów i walka z planowym postarzaniem produktów

6. wzywa Komisję do opracowania, w porozumieniu z odpowiednimi zainteresowanymi stronami, szerokiej strategii obejmującej środki różnicujące poszczególne kategorie produktów i uwzględniającej rozwój rynku i technologii w celu wspierania przedsiębiorstw i konsumentów oraz zaangażowania się w zrównoważone wzorce produkcji i konsumpcji; uważa, że strategia ta powinna obejmować środki mające na celu:

- a) określenie informacji udzielanych przed zawarciem umowy na temat szacunkowej długości życia produktu (wyrażonej w latach lub cyklach użytkowania i która ma być określona przed wprowadzeniem produktu do obrotu za pomocą obiektywnej i znormalizowanej metodologii opartej na rzeczywistych warunkach użytkowania, różnicach w intensywności użytkowania i czynnikach naturalnych, obok innych czynników) oraz możliwości naprawy produktu, mając na uwadze, że informacji tych należy udzielać w sposób jasny i zrozumiały, tak aby uniknąć dezorientacji konsumentów i przeciążenia ich informacjami oraz uczynić z tego jedną z głównych cech produktu zgodnie z dyrektywami 2011/83/UE i 2005/29/WE,
- b) opracowanie i wprowadzenie obowiązkowego etykietowania w celu zapewnienia konsumentom jasnych, natychmiastowo widocznych i łatwych do zrozumienia informacji na temat przewidywanej żywotności i możliwości naprawy produktu w momencie zakupu; zaznacza, że taki system etykietowania należy opracować przy udziale wszystkich zainteresowanych stron, w oparciu o zharmonizowane, oparte na badaniach i przejrzyste normy, w następstwie ocen wpływu wykazujących znaczenie, proporcjonalność i skuteczność w ograniczaniu negatywnego wpływu na środowisko i w ochronie konsumentów; uważa, że oznakowanie to powinno w szczególności zawierać informacje o trwałości i możliwości naprawy, takie jak punktowa ocena naprawy, i przybrać formę wskaźnika efektywności środowiskowej, uwzględniającego wiele kryteriów w całym cyklu życia produktów w zależności od kategorii produktu,
- c) wzmocnienie roli oznakowania ekologicznego UE w celu zwiększenia jego stosowania przez przemysł i wzrostu świadomości wśród konsumentów,
- d) ocenę, które kategorie towarów najlepiej nadają się do wyposażenia w licznik zużycia, na podstawie analizy kosztów / efektywności środowiskowej, w celu poprawy informacji dla konsumentów i konserwacji produktów, zachęcenia do długoterminowego użytkowania produktów poprzez ułatwienie ich ponownego użycia oraz pobudzenia ponownego użycia i modeli biznesowych skoncentrowanych na towarach używanych,
- e) ocenę – w ramach przygotowań do przeglądu dyrektywy (UE) 2019/771 – w jaki sposób lepiej dostosować czas trwania gwarancji prawnych do przewidywanej żywotności kategorii produktów, a także w jaki sposób wydłużenie okresu przeniesienia ciężaru dowodu w przypadku niezgodności zwiększyłoby możliwości dokonywania przez konsumentów i przedsiębiorstwa zrównoważonych wyborów; wzywa do rozważenia w tej ocenie skutków ewentualnego wpływu takich ewentualnych przedłużeń na ceny, przewidywaną żywotność produktów, systemy gwarancji handlowych i niezależne usługi naprawcze,
- f) zbadanie – w ramach przygotowań do przeglądu dyrektywy (UE) 2019/771 – możliwości wzmocnienia pozycji sprzedawców w stosunku do producentów poprzez wprowadzenie mechanizmu wspólnej odpowiedzialności producenta i sprzedawcy w ramach systemu gwarancji prawnych,
- g) rozwiązanie problemu przedwczesnej przestarzałości produktów poprzez rozważenie dodania do wykazu zawartego w załączniku I do dyrektywy 2005/29/WE praktyk, które skutecznie skracają żywotność produktu po to, aby zwiększyć wskaźnik zastępowalności i nadmiernie ograniczyć możliwość naprawy produktów, w tym oprogramowania; podkreśla, że praktyki te powinny być jasno określone w oparciu o obiektywną i wspólną definicję, z uwzględnieniem oceny wszystkich zainteresowanych stron, takich jak placówki badawcze oraz organizacje konsumenckie, biznesowe i ekologiczne;

7. podkreśla, że towary z elementami cyfrowymi wymagają szczególnej uwagi oraz że w ramach przeglądu dyrektywy (UE) 2019/771, który ma zostać przeprowadzony do 2024 r., należy uwzględnić następujące aspekty:

- a) aktualizacje korygujące – tj. aktualizacje dotyczące bezpieczeństwa i zgodności – muszą być kontynuowane przez cały szacowany okres użytkowania wyrobu, zgodnie z kategorią wyrobu,

Czwartek, 25 listopada 2020 r.

- b) aktualizacje korygujące powinny być oddzielone od aktualizacji rozwojowych, które muszą być odwracalne, a żadna aktualizacja nie może nigdy zmniejszać wydajności lub zdolności reagowania towarów,
- c) w chwili zakupu sprzedawca musi informować konsumentów o okresie, w którym można oczekiwać, że aktualizacje oprogramowania dostarczonego przy zakupie towarów będą dostarczane w sposób zgodny z innowacjami i możliwymi przyszłymi zmianami na rynku, jak również o ich specyfice i wpływie na działanie urządzenia, w celu zapewnienia, że towary zachowują zgodność i pozostają bezpieczne;
8. podkreśla, że potrzebne są proste, skuteczne i możliwe do wyegzekwowania środki dochodzenia roszczeń dla konsumentów i przedsiębiorstw; przypomina, że konsumenci w całej UE powinni być informowani o swoich prawach i środkach dochodzenia roszczeń; wzywa do finansowania – poprzez Program na rzecz jednolitego rynku w ramach wieloletnich ram finansowych (WRF) – środków mających na celu wypełnienie luki informacyjnej i zapewnienie wsparcia dla stowarzyszeń konsumenckich, biznesowych i ekologicznych w zakresie ich inicjatyw; uważa, że państwa członkowskie powinny przeprowadzić kampanie informacyjne w celu zwiększenia ochrony i zaufania konsumentów, zwłaszcza wśród grup szczególnie wrażliwych, i wzywa Komisję do udzielenia konsumentom odpowiednich informacji na temat ich praw za pośrednictwem jednolitego portalu cyfrowego; podkreśla, że MŚP, mikroprzedsiębiorstwa i osoby samozatrudnione potrzebują szczególnego wsparcia, w tym wsparcia finansowego, aby zrozumieć i wypełnić swoje zobowiązania prawne w dziedzinie ochrony konsumentów;
9. zauważa, że wiele produktów wprowadzanych na jednolity rynek, zwłaszcza produktów sprzedawanych przez rynki internetowe i importowanych spoza UE, nie jest zgodnych z przepisami UE dotyczącymi bezpieczeństwa produktów i wymogów w zakresie zrównoważonego rozwoju; wzywa Komisję i państwa członkowskie do pilnego podjęcia działań w celu zapewnienia unijnym przedsiębiorstwom równych szans w stosunku do międzynarodowych konkurentów, a także do zapewnienia konsumentom bezpiecznych i zrównoważonych produktów dzięki lepszemu nadzorowi rynkowemu i równoważnym standardom kontroli celnej w całej UE, zarówno dla przedsiębiorstw tradycyjnych, jak i internetowych; przypomina, że aby należycie wypełnić to zadanie, organy nadzoru rynku powinny otrzymać odpowiednie środki finansowe, techniczne, informacje i zasoby kadrowe zgodnie z rozporządzeniem (UE) 2019/1020 i wzywa państwa członkowskie do zaspokojenia ich potrzeb, a Komisję do zapewnienia właściwego wdrożenia rozporządzenia; podkreśla, że należy znacznie poprawić interakcję między systemem RAPEX a rynkami i platformami internetowymi;

Ułatwienie korzystania z napraw

10. wzywa, aby w chwili zakupu udostępniać w jasny i czytelny sposób następujące informacje dotyczące dostępności części zamiennych, aktualizacji oprogramowania i możliwości naprawy produktu: szacunkowy okres dostępności od daty zakupu, średnia cena części zamiennych w chwili zakupu, zalecany przybliżony termin dostawy i naprawy oraz – w stosownych przypadkach – informacje o usługach naprawczych i serwisowych; zwraca się ponadto o zamieszczenie tych informacji w dokumentacji produktu wraz z podsumowaniem najczęściej napotykanych usterek i sposobów ich naprawy;
11. wzywa Komisję do ustanowienia „prawa konsumentów do naprawy” w celu uczynienia napraw systematycznymi, opłacalnymi i atrakcyjnymi, z uwzględnieniem specyfiki różnych kategorii produktów, na wzór środków już podjętych w odniesieniu do szeregu urządzeń gospodarstwa domowego w ramach dyrektywy w sprawie ekoprojektu:
- a) poprzez zapewnienie podmiotom działającym w branży napraw, w tym niezależnym warsztatom, oraz konsumentom bezpłatnego dostępu do niezbędnych informacji dotyczących naprawy i konserwacji, w tym informacji o narzędziach diagnostycznych, częściach zamiennych, oprogramowaniu i aktualizacjach potrzebnych do wykonania naprawy i konserwacji, pamiętając przy tym o wymogach bezpieczeństwa konsumentów, bez uszczerbku dla dyrektywy (UE) 2016/943,
- b) poprzez zachęcanie do standaryzacji części zamiennych, co sprzyja interoperacyjności i innowacyjności, z jednoczesnym poszanowaniem wymogów bezpieczeństwa produktów,
- c) poprzez ustalenie obowiązkowego minimalnego okresu na dostarczenie części zamiennych, odzwierciedlającego przewidywaną żywotność produktu po wprowadzeniu do obrotu ostatecznego egzemplarza, jak również rozsądnego maksymalnego czasu dostawy, według kategorii produktu, zgodnie z rozporządzeniami wykonawczymi dotyczącymi ekoprojektu przyjętymi w dniu 1 października 2019 r., które powinny zostać rozszerzone na szerszą gamę produktów,
- d) poprzez dopilnowanie, aby cena części zamiennej była rozsądna, a zatem opłacalna, w stosunku do ceny całego produktu oraz aby niezależne i autoryzowane serwisy, jak również konsumenci, mieli dostęp do niezbędnych części zamiennych bez nieuczciwych przeszkód,

Czwartek, 25 listopada 2020 r.

- e) poprzez zachęcanie do naprawy zamiast wymiany za sprawą wydłużenia gwarancji lub wyzerowania okresów gwarancji dla konsumentów, którzy wybiorą ten wariant, w ramach przygotowań do przeglądu dyrektywy (UE) 2019/771 oraz w świetle analizy opłacalności zarówno dla konsumentów, jak i przedsiębiorstw, a także poprzez dopilnowanie, by sprzedawcy zawsze informowali konsumentów o opcji naprawy i związanych z nią prawach do gwarancji,
- f) poprzez ocenę, w jaki sposób naprawę można ułatwić, ustanawiając na poziomie UE gwarancję prawną na części zamienne przez profesjonalny serwis, gdy towary nie są już objęte gwarancją prawną lub handlową, w ramach przygotowań do przeglądu dyrektywy (UE) 2019/771,
- g) poprzez zachęcanie państw członkowskich do tworzenia zachęt, takich jak „ premia rzemieślnicza”, promujących naprawy, szczególnie po upływie okresu gwarancji prawnej, dla konsumentów podejmujących określone prace naprawcze za pośrednictwem autoryzowanych/niezależnych warsztatów;

Globalna strategia na rzecz gospodarki opartej na ponownym użyciu

12. z zadowoleniem przyjmuje rozważenie przez Komisję wiążących środków mających na celu zapobieganie niszczeniu niesprzedanych lub nietrwałych towarów w stanie gotowym do użytku, tak aby mogły być one zamiast tego ponownie wykorzystane, oraz określenie celów ilościowych dotyczących ponownego wykorzystania, w tym poprzez wprowadzenie systemów składowania zgodnych z dyrektywą ramową w sprawie odpadów oraz dyrektywą w sprawie opakowań i odpadów opakowaniowych; podkreśla, że priorytetowy dostęp do składowisk odpadów powinien zostać przyznany nowym zrównoważonym modelom biznesowym, oraz wzywa Komisję i państwa członkowskie, by nadal zachęcały do zrównoważonej gospodarki odpadami; podkreśla potrzebę opracowania strategii oceniającej i usuwającej przeszkody prawne utrudniające naprawę, odsprzedaż, ponowne użycie i darowiznę, aby zapewnić skuteczniejsze i bardziej zrównoważone wykorzystanie zasobów, a także wzmocnienie wewnętrznego rynku surowców wtórnych, bez uszczerbku dla przepisów rozporządzenia (WE) nr 1013/2006 dotyczących przemieszczania odpadów, w tym poprzez większą standaryzację;

13. podkreśla znaczenie wzmacniania gospodarki o obiegu zamkniętym i zrównoważonych modeli biznesowych w celu zminimalizowania niszczenia towarów oraz promowania naprawy i ponownego użycia; wzywa Komisję, by zachęcała do stosowania takich modeli przy jednoczesnym zachowaniu ich opłacalności i atrakcyjności oraz zagwarantowaniu wysokiego poziomu ochrony konsumentów, a także by zachęcała państwa członkowskie do upowszechniania świadomości na temat tych modeli poprzez kampanie edukacyjne i szkolenia zarówno dla konsumentów, jak i przedsiębiorstw; podkreśla znaczenie inwestycji w badania i rozwój w tej dziedzinie;

14. wskazuje na istnienie praktyk stosowanych przez przedsiębiorstwa w celu zniechęcenia do wykonywania napraw, które to praktyki stanowią ograniczenie prawa do naprawy i wpływają na możliwości naprawy, jakie mają konsumenci; apeluje o podejście, które zarówno zabezpiecza egzekwowanie praw własności intelektualnej, jak i zapewnia skuteczne wsparcie dla niezależnych serwisów, by promować wybór konsumentów i osiągnąć ogólnie zrównoważony jednolity rynek;

15. podkreśla, że należy stworzyć zachęty dla konsumentów do kupowania towarów używanych; podkreśla, że przeniesienie gwarancji w przypadku odsprzedaży nadal objętego nią towaru mogłoby wzmocnić zaufanie konsumenta do tego rynku; wzywa w związku z tym Komisję do zbadania, w jakim stopniu gwarancja dla pierwszego nabywcy może zostać przeniesiona na dodatkowych nabywców w przypadku późniejszej sprzedaży, zwłaszcza w kontekście cyfrowego paszportu produktu; wzywa ponadto, aby ocenić potrzebę dokonania przeglądu klauzuli wyjątkowej dotyczącej produktów używanych w ramach systemu gwarancji prawnych przewidzianego w dyrektywie (UE) 2019/771 podczas przeglądu tej dyrektywy, w następstwie oceny skutków dotyczącej możliwych skutków dla modeli biznesowych opartych na produktach używanych i na ponownym wykorzystaniu;

16. wzywa do wprowadzenia jasnych definicji towarów rekondycjonowanych i odnowionych oraz do zachęcania do wprowadzenia na szeroką skalę dobrowolnego systemu rozszerzonych gwarancji handlowych na takie towary, aby uzupełnić pierwotne gwarancje prawne i zapobiec narażeniu konsumentów na nadużycia;

17. zaznacza, że ukończenie tworzenia wewnętrznego rynku usług przyczyni się decydująco do transformacji ku bardziej zrównoważonemu jednolitemu rynkowi; wzywa Komisję do podjęcia dalszych działań na rzecz dobrze funkcjonującego wewnętrznego rynku usług oraz do skutecznego zwiększenia wysiłków na rzecz lepszego egzekwowania istniejącego prawodawstwa;

18. podkreśla rolę sektora usług w zwiększaniu dostępności napraw i innych nowych modeli biznesowych; z zadowoleniem przyjmuje opracowywanie modeli biznesowych oddzielających konsumpcję od dóbr materialnych, w których to modelach sprzedawana jest funkcja produktu, i apeluje o rzetelną ocenę wpływu gospodarki opartej na funkcjonalności i jej potencjalnych efektów z odbicia, zarówno pod względem wpływu na środowisko, jak również skutków dla konsumentów i ich interesów finansowych, a także wpływu takich modeli na środowisko; podkreśla, że rozwój usług internetowych, nowe formy marketingu (wynajem, leasing, produkt jako usługa itp.) oraz dostępność zakładów

Czwartek, 25 listopada 2020 r.

naprawczych mogą przyczynić się do wydłużenia okresu użytkowania produktów oraz zwiększenia świadomości i zaufania konsumentów do tych produktów; wzywa Komisję do wspierania rozwoju tych nowych modeli biznesowych poprzez ukierunkowane wsparcie finansowe w ramach Programu na rzecz jednolitego rynku i wszelkich innych odpowiednich programów WRF;

19. wzywa do opracowania krajowych kampanii i odpowiednich mechanizmów mających na celu zachęcenie konsumentów do wydłużenia okresu użytkowania produktów poprzez naprawę i wykorzystanie towarów używanych oraz do podnoszenia świadomości wartości dodanej zrównoważonych innowacyjnych technologii; zwraca się do Komisji i organów krajowych o pomoc i wsparcie właściwych organów na szczeblu krajowym i lokalnym, a także przedsiębiorstw i stowarzyszeń, zarówno pod względem technicznym, jak i finansowym w ramach Programu na rzecz jednolitego rynku w ramach WRF, w prowadzeniu takich kampanii informacyjnych;

20. wzywa wszystkie przedsiębiorstwa i organizacje do zarejestrowania się w unijnym systemie ekzarządzania i audytu (EMAS) w celu poprawy wyników środowiskowych; oczekuje na zapowiadany przegląd dyrektywy w sprawie sprawozdawczości niefinansowej, który powinien znacząco poprawić dostępność informacji na temat efektywności ekologicznej przedsiębiorstw;

Strategia cyfrowa na rzecz zrównoważonego rynku

21. z zadowoleniem przyjmuje zapowiedź utworzenia wspólnej europejskiej przestrzeni danych dla inteligentnych zastosowań o obiegu zamkniętym oraz ambicję Komisji dotyczącą opracowania cyfrowego „paszportu produktu” w celu poprawy identyfikowalności i dostępu do informacji na temat warunków produkcji produktu, jego trwałości, składu, ponownego wykorzystania, naprawy, możliwości demontażu i postępowania z produktem po zakończeniu jego użytkowania, przy uwzględnieniu zasady proporcjonalności i kosztów ponoszonych przez przedsiębiorstwa oraz zwróceniu szczególnej uwagi na potrzeby MSP, mikroprzedsiębiorstw i osób pracujących na własny rachunek; wzywa do opracowania tych narzędzi w ścisłej współpracy z przemysłem i odpowiednimi zainteresowanymi stronami;

22. odnotowuje wkład technologii cyfrowych w innowacje i ich wkład w gospodarkę w większym stopniu opartą na obiegu zamkniętym; wzywa Komisję do opracowania norm i protokołów dostępu do interoperacyjnych danych oraz ich wykorzystania, by umożliwić skuteczną wymianę danych między przedsiębiorstwami, inwestorami i organami oraz umożliwić powstanie nowych, opartych na danych możliwości biznesowych o obiegu zamkniętym; wzywa Komisję i państwa członkowskie do zwiększenia w nowych WRF środków finansowych na badania i innowacje w dziedzinie zrównoważonych technologii;

23. podkreśla, że sektor cyfrowy i konsumpcja internetowa ma ślad środowiskowy zarówno w zakresie produkcji towarów, jak i świadczenia usług, i wzywa Komisję do oceny, w jaki sposób europejski zrównoważony wskaźnik cyfrowy oparty na analizie cyklu życia produktów uwzględniłby zrównoważoną produkcję i konsumpcję technologii cyfrowych; zwraca uwagę, że praktyki mające na celu zmniejszenie takiego oddziaływania na środowisko, takie jak ograniczenie ilości opakowań i opracowanie bardziej zrównoważonych opakowań, powinny być częścią strategii na rzecz zrównoważonego jednolitego rynku;

24. dodaje, że należy zwiększyć świadomość potencjalnego śladu środowiskowego niepotrzebnych danych, takich jak niewykorzystywane aplikacje, pliki, filmy, zdjęcia i spam; wzywa Komisję do oceny wpływu praktyk i infrastruktury cyfrowej pod kątem ich śladu węglowego i środowiskowego, a także ich wpływu na praktyki konsumenckie, oraz do rozważenia odpowiednich środków służących zmniejszeniu tego śladu;

25. domaga się, by Komisja uwzględniała decyzje Parlamentu dotyczące wdrożenia systemu uniwersalnych ładowarek w celu ograniczenia produkcji i ilości odpadów elektronicznych;

Zmiany w podejściu wymaganym od organów publicznych

26. jest zdania, że zamówienia publiczne powinny stać się centralnym elementem unijnego planu odbudowy gospodarczej, zgodnie z Europejskim Zielonym Ładem, poprzez wspieranie wysiłków innowacyjnych sektora prywatnego i procesów cyfryzacji zamówień publicznych oraz ustanowienie odpowiednich zachęt do pobudzania zrównoważonej produkcji i konsumpcji; wzywa, by nadać priorytet pobudzaniu popytu na towary i usługi przyjazne dla środowiska o mniejszym śladzie środowiskowym oraz promowaniu kryteriów społecznych i środowiskowych;

27. podkreśla potrzebę zagwarantowania, że w procesie przejścia na zrównoważoną i neutralną dla klimatu gospodarkę będą szerzej wykorzystywane zamówienia publiczne o ekologicznym, społecznym i innowacyjnym charakterze poprzez wprowadzenie kryteriów i celów zrównoważonego rozwoju do zamówień publicznych; przypomina w związku z tym o zobowiązaniu Komisji do podjęcia działań za pomocą środków sektorowych i wytycznych dotyczących zielonych zamówień publicznych, przy jednoczesnym utrzymaniu obecnych ram prawnych dotyczących zamówień publicznych, i wzywa Komisję do ambitnego działania, by w zamówieniach publicznych kryteria zrównoważonego rozwoju stały się domyślnym wyborem; podkreśla znaczenie wspierania produktów używanych, ponownie wykorzystywanych, poddanych recyklingowi i rekondycjonowanych oraz programów komputerowych o niskim zużyciu energii poprzez wyznaczenie

Czwartek, 25 listopada 2020 r.

celów w zakresie zakupów publicznych; podkreśla potencjalne korzyści płynące z instrumentu służącego do sprawdzania zgodności przetargów publicznych z zasadami zrównoważonego rozwoju w celu zapewnienia ich zgodności z zobowiązaniami UE w zakresie klimatu i rozwiązania problemu „pseudoekologicznego marketingu”;

28. podkreśla rolę, jaką zielone i społeczne zamówienia publiczne mogłyby odegrać w skróceniu łańcuchów dostaw, zmniejszeniu zależności od państw trzecich i wspieraniu zrównoważonego rozwoju w kluczowych sektorach, takich jak sektor produkcji produktów leczniczych, energii i żywności; wzywa do skutecznej wzajemności w zamówieniach publicznych z państwami trzecimi oraz do zagwarantowania odpowiedniego dostępu do zamówień publicznych dla MŚP, a także przedsiębiorstw gospodarki społecznej, m.in. poprzez wprowadzenie preferencyjnych kryteriów udzielania zamówień;

29. wzywa państwa członkowskie, by korzystały z istniejących systemów UE w celu dokonywania zamówień w sposób zrównoważony, i zwraca się w związku z tym do Komisji o udoskonalenie wytycznych i dawanie przykładu poprzez publikowanie celów i danych statystycznych dotyczących wpływu dokonywanych przez nią zakupów na środowisko; wzywa ponadto do nałożenia na instytucje UE i państwa członkowskie obowiązków sprawozdawczych w zakresie zrównoważonych zamówień publicznych, bez tworzenia nieuzasadnionego obciążenia administracyjnego i z poszanowaniem zasady pomocniczości;

Odpowiedzialny marketing i odpowiedzialna reklama

30. zwraca uwagę, że konsumenci mają do czynienia z wprowadzającymi w błąd twierdzeniami dotyczącymi ekologicznych cech produktów i usług, zarówno w internecie, jak i poza nim; zaleca zatem, aby przed wprowadzeniem produktu lub usługi na rynek przeprowadzono skuteczną kontrolę twierdzeń dotyczących ekologiczności składanych przez producentów i dystrybutorów oraz aby egzekwowano niedawno zmienioną dyrektywę 2005/29/WE za pomocą proaktywnych środków mających na celu zwalczanie praktyk wprowadzających w błąd; wzywa Komisję do opracowania zaktualizowanych wytycznych dotyczących jednolitego wdrażania tej dyrektywy w odniesieniu do twierdzeń dotyczących ekologiczności oraz do zapewnienia wytycznych dla działań w zakresie nadzoru rynku;

31. zwraca się o opracowanie jasnych wytycznych i norm w zakresie twierdzeń dotyczących ekologiczności i zobowiązań w dziedzinie ochrony środowiska, które przełożą się na wzmocnienie certyfikacji oznakowania ekologicznego, i z zadowoleniem przyjmuje zapowiadany wniosek ustawodawczy w sprawie uzasadniania twierdzeń dotyczących ekologiczności; zaleca dokonanie oceny ewentualnej potrzeby ustanowienia publicznego europejskiego rejestru zawierającego wykaz dozwolonych i zabronionych twierdzeń dotyczących ekologiczności, a także warunków i kroków, jakie należy podjąć w celu dochodzenia roszczeń; dodaje, że dostarczanie przejrzystych, odpowiedzialnych i dokładnych informacji zwiększy zaufanie konsumentów do produktów i rynków, prowadząc ostatecznie do bardziej zrównoważonej konsumpcji;

32. podkreśla, że reklama wpływa na poziomy i wzorce konsumpcji oraz powinna zachęcać przedsiębiorstwa i konsumentów do zrównoważonego wyboru; podkreśla znaczenie odpowiedzialnej reklamy z poszanowaniem norm publicznych dotyczących środowiska i zdrowia konsumentów; podkreśla, że obecne ramy regulacyjne dotyczące reklamy wprowadzającej w błąd mogłyby wzmocnić ochronę konsumentów, zwłaszcza niektórych kategorii konsumentów uważanych za szczególnie wrażliwych, oraz zachęcać do zrównoważonej produkcji i konsumpcji;

o

o o

33. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie i Komisji.
